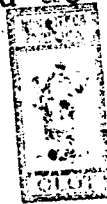

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

Donatiu de l'Ajuntament

№ 1169.

ANY II

NÚM. XXIV

OLOT, 17 FEBRER DE 1916

Per subscripció i anuncis, i tota correspondència en general, adreçar-se al
Gerent de VIDA OLOTINA: «Lliga Regionalista», OLOT

CONDICIONS

Suscripció. 1 pesseta trimestre.
Número solt 10 céntims.

ANUNCIS { Una plana. 5 pessetes
Meitat de plana. 3 »
Quart de plana 2 »
Octau de plana 1'50 »

DESCOMPTES

Per 6 insercions, el 10 %; per 12, el 25 % i per 24, el 50 %

ESQUELES MORTUORIES { Una plana. 6 pessetes
Meitat de plana 4 »

Pagos a la bestreta

OBRES DE DONYA MARIA MONTESSORI

: : : Método de la Pedagogia Científica : : :
aplicado a la Educación de la Infancia

1 volum, tela, Ptes. 7'50
» rústica, » 6'00

= Manual Práctico del Método Montessori =

1 volum, tela, Ptes. 4

Els millors llibres d'orientació pedagògica.

Els millors llibres d'educació moderna.

Les comandes a la

CASA EDITORIAL ARALUCE

CORTS CATALANES, 392.--BARCELONA

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

ANY II NÚM. XXIV

OLOT, 17 FEBRER DE 1916

EL BISBE TORRAS I BAGES

ELL, EL BISBE SANT, EL BISBE SAVI, EL BISBE
PATRIOTA, AMB PLACIDESA GRAN TANCÁ ELS
ULLS AQUÍ, PER A OBRIR-LOS DAVANT DE DEU

† ENRIC, Bisbe de Barcelona

EL BISBE SANT

A la mateixa tarda que firmàrem l'anterior Carta, una dolorosa afecció ens feu ficar al llit, i ara ens porta vers el sepulcre, que incloent en sí el conjunt de les ensenyances humanes, és un verdader símbol de la Ciència del patir; tot lo mondà queda desvanescut pel sepulcre, una mateixa part de l'home en queda consumida, de manera que la quinta essència de la sabiduria, és l'ànima. Per això aquell home eminent qui fou el Cardenal Enric Manning, a l'explicar l'impuls pel qual ell havia sigut conduït a la Iglesia Catòlica, ell, l'escriptor eminent, confessa que lo que'l guià fou la necessitat de la salvació de la propia ànima. Aqueix fou també el nostre desig a l'escriure la present Pastoral, perque és el desig de la Iglesia Catòlica, perque és el desig de Jesucrist, qui no ha vingut al món a fer intel·lectuals, sinó a fer homes practicament virtuosos.

Aquest dematí han celebrat per a mi, a la Iglesia de Sant Felip Neri, la Missa dels agonitzants, Missa que està en pràctica en gran nombre de piadoses parroques d'aquest Bisbat, i aprofitem la oportuna ocasió per a recomanar a tots els fidels cristians aquesta piadosa pràctica que deuría ésser universal, i que és propiament la realització pràctica de la Ciència

del patir, i aprofitem també la ocasió per a despedir-nos de tots vosaltres, demanant-vos les vostres oracions per aquestes hores crítiques, i enviant-vos la última i més afectuosa benedicció, en nom † del Pare, i † del Fill, i † de l'Esperit Sant. Amen. En nostre llit d'agonia, al 7 de febrer de 1916.

Post-data posada a la Carta pastoral, póstuma, LA CIENCIA DEL PATIR.

EL BISBE SAVI

Aquella immortal raça helènica de privilegiada aptitud pel conreu de la Filosofia i de l'Art és una viva i convincent demostració de com el sentiment estètic, particularista per essència, que no pot viure en el terreny de la generalitat, està íntimament lligat i reflecta diferents raigs d'hermosura, segons les diverses regions en que's desenrotlla. L'arquitectura classifica sos estils segons les diverses regions d'aquella privilegiada terra (dòric, jònic, etc.); l'art literari denominà pel mateix procedir certes qualitats de son medi d'expressió (v. gr.: l'aticisme), i la poesia homèrica i la poesia pindàrica, que tenen les honors de la primàcia entre tota la poesia humana, són essencialment regionalistes, essent l'element regional, és a dir, el bell de quiscuna niçaga i afrau, el que fa resplandents de bellesa aquelles obres immortals, com brilla més un diamant que té diferents cares. I aquest fet el veiem en tots els pobles qui tenen més viu el sentiment de la bellesa. A Espanya, les escoles literàries i pictòriques de Sevilla i de Valencia; a Italia, la florentina, la d'Umbría o la milanesa, totes aquestes denominacions i moltes d'altres que podrien nomenar-se, distingint-se sempre pel nom d'una ciutat o comarca, ¿què proven sinó l'íntim enllaç entre l'art i l'afrau en que's cria, participant de les qualitats de la terra en que arrela, com un fruit és més o menys gustós segons el país en que's cull?

L'Art i el Dret són d'entre tots els rams de l'humana cultura potser els que més identificats estan amb el país; i respecte de l'Art, que és el nostre objecte de present, hi ha una tal relació i reb del lloc i de la raça una influència tant essencial, que bé's pot afirmar, particularment en la poesia, que tant sols guanya constan acceptació i obté l'amor dels homes aquella que pot caracteritzar-se pel poble qui l'ha produïda. La poesia homèrica, els romanços castellans, el teatre anglés, etc., són ja no sols el preferit pel poble respectiu, sinó el més estudiat a l'extranger, i fins se pot dir que venen a ésser una pedra fonamental en l'hermós edifici de la respectiva literatura. Les lletres humanes necessiten aquesta influència de la terra,

beure l'esperit del poble, i quan la poesia es divorcia d'aquest i es vol fer massa senyora, i creu que pot viure de la substància que's troba en els llibres o de la doctrina que s'adquireix en les acadèmies, decau miserablement, s'estronca l'abundosa dèu de l'inspiració poètica, perd aquelles qualitats que la fan, i que per sa naturalesa dèu posseir, general delícia de tot un poble, i acaba per ser un entreteniment de la gent savia, un jòc d'artifici, sens influència en la massa de la població. ¿Qui's recorda ja de la poesia neoclàssica a pesar dels indisputables ingenis qui la conreuaren? ¿I quina influència tingué aquella dramàtica sobre'l poble, qui fugia de sos espectacles que gens l'interessaven, acudint, no obstant, allí on trobava, encara que fos en una forma llastimosament desfigurada, el ressò de les tradicions patries o bé'l quadro de les costums que ell coneixia i estimava? L'aparició i el triomf del romanticisme és una prova eloqüentíssima i concluent de la tesis que nosaltres sostenim sobre les ventatges de la vida regional en el conreu del sentiment estètic. L'art literari dels pobles moderns agafà nou esperit amb la reaparició del romanticisme, i aquest bé's pot afirmar que s'alimentà del regionalisme, a lo menos en bona part. L'estudi de les antigues cròniques, de la poesia popular, de les institucions i costums del país, dels monuments més preuats de la propria terra, eren els materials preferits pels escriptors romàntics, i fins en quant a la forma, bé podem dir que d'aquell impuls data la restauració de les antigues llengües provincials, ja que'l mateix nom de romanticisme està pres, més que del fons literari que la nova tendència tractava, de la llengua popular de que's servia. Tal és a lo menos l'origen etimològic.

De LA TRADICIÓ CATALANA. Llibre primer, Capítol XI.

EL BISBE PATRIOTA

Tot-hom parla de l'esperit nacional; doncs en la consciència de tot-hom està, que dintre del conjunt d'institucions que formen la nació hi ha un element vivificador que uneix entre sí les parts, com a vincle d'unitat que determina la naturalesa específica del ser. Així, per exemple, la nació *A*, encara que tingués les mateixes institucions externes que la nació *B*, podria ésser distinta en virtut d'un element impalpable, que no radica en un dels membres del cos nacional, sinó en tots ells i en el conjunt que formen. Aqueix fet l'ha d'admetre fins el positivista més contumaç, qui no vol creurer rès més que'l que li entra ja fet i pastat

per la nina dels ulls corporals; rebutjar l'existència de l'esperit nacional és despremiar la nació, és destruir l'història, la literatura i la filosofia d'un poble, i fins sa legislació.

Si de totes les nacions cal parlar així, molt més tractant-se de la catalana, que en les dues èpoques més culminants de les nacions modernes, en lo que atany a l'esperit, ha engendrat dos filòsofs, és a dir, dos mestres d'esperit en el sentit profà de la paraula, d'una admirable força intel·lectual; en el temps esplendorós de la potència racional dels escolàstics, el beato Ramón Lull, màrtir de la fe cristiana; i en la culta època del renaixement, l'admirable Lluís Vives, verdader doctor de la ciència racional catòlica. Aquests dos homes, fonts abundoses, plenes d'aquell oxigeno que nutreix l'esperit, això és la veritat, són derivacions del manantial patriòtic, que per llargs sigles ha fertilitzat la nostra terra, i que encara en les entranyes d'ella es conserva.

La riquesa nacional consisteix en produir, no en destruir, i en protegir els elements de vida que en son sí conté la terra. Mes l'esperit ja no és un element de vida, sinó la mateixa vida, fins al punt de que, al desaparèixer ell, desapareix la vida. La vida és l'acció, el moviment lliure i autònom; la transformació passiva d'un país no és signe de vida, sinó de mort: com les mudances de la carn humana, un cop expelida l'ànima, són la major prova de la mort de l'home. L'acció vital o moviment lliure d'un poble s'encamina a un fi, porta una direcció que li comunica l'esperit nacional, el qual no és altra cosa que'l pensament de tots els ciutadans que coincideixen entre sí. Quan no hi ha aquesta harmonia de pensaments, no hi ha esperit nacional, ni vida nacional tampoc; perquè l'acció del cos social és nula, l'esperit pugna amb si mateix; les divisions, verdadera senyal de mort, gasten l'energia individual, i el poble ja no es poble, sinó turba.

En tres casos diferents te pots, doncs, trobar al considerar l'esperit d'una nació: Primer, que l'esperit s'hage perdut, i aleshores està també perdut el poble. Deixa'l estar; és com un foc un cop apagat, que encara que bufes no's tornarà a encendre. Segón, que hi hage discòrdia en ej pensar; aleshores l'esperit nacional és malalt; no comptes amb una acció social robusta. Si per conseqüència de circumstàncies especials el poble és ric, les riqueses li serviràn per a corrompre's més prompte. Diu el nostre Lluís Vives, amb singular penetració, que l'apetit del plaer és molt més fort després de situacions d'esperit aspres i violentes. Per'xò les societats dominades per les divisions internes estàn assedegades de goig;

exemple pots pendre'n del que passa avui, en que domina la màxima de que'l país ha de governar-se per partits. Tota l'acció pública dels ciutadans espanyols consisteix en batre's per a poder arregar la poma sucudenta de l'arbre del poder, plantat en la capital de la monarquia. En aquesta situació els estímuls són forts, mes la vida social és dèbil, i, com en certes malalties corporals, la fortalesa de l'estímul està en proporció amb la debilitat del cos. El tercer cas que pot trobar-se, a l'estudiar l'esperit d'un poble, és l'unanimitat en els ciutadans, que sien *cor unum et anima una*, i aleshores la vida social és perfecta, el poble robust, capaç de grans accions i de llarga vida.

El sentit comú basta per a escollir entre aquests dos casos diferents (llevat del primer) en que pot trobar-se la vida d'un poble. L'estat preferent és el d'unanimitat entre'ls ciutadans, l'unitat de pensament és condició necessària d'una civilització sòlida i durable; mes, no obstant, la generació moderna s'ha enamorat de la discòrdia, i fins té falta d'un punt comú aon dirigir sos esforços. Els catalanistes, actius restauradors del nostre poble, han sentit com instintivament la necessitat de l'unanimitat entre tots, i evitant tocar lo que'ls podria dividir, s'ocupen en preliminar. Mes aquesta tasca ha de tenir un terme; s'ha d'arribar a l'*unum necessarium*, al que'n podríem dir la forma substancial de la nació. Ens trobem amb una Catalunya espiritualista i cristiana; matar-li l'esperit és matar-la a ella mateixa; reforçar son esperit és augmentar sa potencia, fer sa acció més viva i fecunda. A Catalunya la va fer Déu, no l'han feta els homes; els homes sols poden desfer-la; si l'esperit de la patria viu, tindrem patria; si mor, morirà ella mateixa.

De LA TRADICIÓ CATALANA. Llibre primer. Capítol I.

PUBLICACIONS

BULLETÍ ESCOLAR DE LES ESCOLES MERCANTILS CATALANES

Aquesta revista nova, instrument de relació, ha de servir a alumnes, a ex-alumnes i a professors. Dins les limitacions d'una tècnica pròpia, «aspira a actuar com un amical gest insençant d'estudis que cal fer, dades que cal consultar, investigacions que cal practicar, lectures que cal llegir».

La secció de treballs escolars s'inaugura amb una traducció d'autors clàssics de la literatura alemanya. En una nota de capsalera d'aquesta secció llegim: «cal

remarcar, aquí, l'alta valor educativa de traduir poesies. Es un exercici, les dificultats del qual són recompensades abundantament, amb la íntima coneixença del sentit de l'idioma traduït i l'adquisició dels secrets del ritme i del gust, de gran valor per la perfecció de l'idioma propi».

I no'ns sabem estar de reproduir una traducció d'una poesia de Goethe per Enric Cubas.

PLANY DE PASTOR

A dalt de la carena
en el bastó apoiat
guaitant la vall ufana,
milers de cops he estat
i m'ha plagut de veure-hi
com peixen les ovelles
i com el gos vigila
al dring de les esquelles.
Ni còm, ni la tasquera
sé avui per on baixí,
i al prat flors aplegava
que no podré oferí.

Brunzia la tempesta
i des ma bauma estant,
vegí una porta closa,
m'apar que somniant,
la porta de la casa
que l'arc de Sant Martí
de suaus colors nimbava;
l'aimfa en va fugí!
i és lluny d'aqueixa terra,
el mar passar l'ha vist.
Ovelles! ai, planyeu-me,
sóc el pastor més trist!

CRÍTICA PROFANA, (*Valle-Inclán*, «Azorín», *Ricardo León*) per JULIO CASARES.

Un volum, avui, de crítica «purista». Larra escrivia contra la vacuïtat purista de la crítica i dels escriptors a Espanya. Don Josep Ortega Gasset parla sobre el «casticismo» com a manifestació màxima de la reclosió espanyola decadent.

ORDENANCES MUNICIPALS

LLETRA OVERTA

Al Sr. D. Jaume Gassiot, Sub-delegat de medicina d'aquest partit.

Volgut amic: Per circumstancies que no son del cas, fins fa pocs dies no vaig llegir la teva comunicació al Sr. Alcalde de nostra ciutat referent a les Ordenances municipals de data 27 Desembre últim i publicada a VIDA OLOTINA del primer de Gener. Com que'l meu nom ha sigut donat ja al públic com a autor del Projecte, estant de conformitat amb lo que tu exposes, deixo sentat:

1er. Que en l'aludit Projecte publicat en el periòdic *La Comarca* s'hi establí l'alsaria dels edificis de conformitat amb les Bases generals d'Higiene de

12 Octubre de 1910, segons es de veurer en l'article 349 publicat en el nombre 41 de dit periòdic corresponent al 15 de Novembre del 1913, i aixís fou enviat al Ajuntament.

2ón. Que segons tinc entés qui va reformar aital Projecte, sentant les altures de les construccions en la inadmissible forma que avui disposen els articles 104 i 105, fou el senyor Arquitecte Municipal, aixís com tot lo referent a construccions, que tal com està es obra seva.

3er. Que per a defugir responsabilitats, ja en el nombre 147 del mentat periòdic corresponent al 4 Desembre darrer, (o sigui aprop d'un mes abans de dit informe), vaig cridar l'atenció sobres aquest extrem calificant-lo de «pertorbadora esmena.»

4rt. Que com tú crec que no ha de consentir-se continúin els articles 104 i 105, tal com estàn avui redactats.

Teu sempre affm. amic

E. Bassols.

Olot 15 Febrer 1916.

INFORMACIÓ OLOTINA

VALIÓS DONATIU.—A la munificencia de nostre distingit amic Dr. Francisco Fàbregas se dèu la instal·lació en l'Hospital de nostra ciutat d'una magnífica clínica d'operacions, de la qual no sols aquell establiment benèfic, sinó la població n'estava mancada.

El Dr. Fàbregas ha dirigit personalment l'instal·lació, disposant la previa habilitació d'unes habitacions del segón pis de la part de l'Hospital coneguda per casa de convalescencia, quals habitacions, suara quasi increïbles i rònegues, han sigut dotades de les més acurades qualitats asèptiques, amb son paviment hidràulic, les parets estocades i abundancia d'aigua i llum.

L'instal·lació consta propiament de tres dependencies principals: sala d'operacions, sala de esterelització i sala de preparació. En la primera el Dr. Fàbregas, ajudat d'un montador de la casa Sala de Barcelona, hi ha instal·lat una magnífica taula d'operar, de metall niquelat, la qual es adaptada a totes les posicions necessaries per mitjà d'una bomba d'oli, amb pedal, i una simple maneta. Un joc de pedals i sostenidors d'extremitats donen al aparell un efecte senzill i elegant, completat per dos tamborets de metall niquelat per a us dels operadors.

En la mateixa sala hi ha instal·lat un curiós rentamans, movable facilment, el qual consta de quatre dipòsits de cristall per a alcofoll, aigua esterelitzada i altres solucions antisèptiques. Anexes a n'aquest dipòsit van quatre palanganes que poden utilitzar-se sense necessitat de tocar l'aparell amb les mans, car va mogut per un enginyós joc de pedals. Ademés hi ha en aquesta sala una taula movable, per a tenir-hi l'instrumental, facilment esterelitzable per el procedi-

ment de cremació; uns irrigadors de cristall sospesos sobre un peu traslladable, aptes per a contenir les solucions antisséptiques necessaries per a el lavatje del camp operatori; un gran dipòsit, tapat automaticament, per a dipositar les compreses i gasses usades i un water per l'absorció de líquits infectes procedents de l'operació. Completa aquesta sala una gran taula movable per a el trasllat dels operats.

En la sala esterilització, dotada de llum excel·lent i disposada amb extraordinaria pulcritud, hi ha además de la aiguera i amplis prestatjes, un esplèndit autoclave amb calentador d'alcofol; dos dipòsits niquelats, de gran cabuda, per a suministrar aigua freda, calenta o barrejada a la sala d'operacions i una gran esterilitzadora montada sobre una taula movable.

La sala de preparació conté: dos magnífics rentamans cada un dels quals reb per quatre aixetes distintintines aigua freda, aigua calenta, alcofol i solució antisséptica, l'expulsió de quals líquits es provocada per mitjà de pedals, havent-hi además un pedal destinat a la descàrrega dels rentamans; tres dipòsits de cristalls per a contenir diferents solucions antisséptiques. Un armari de metall i cristalls, per a dipòsit de gasses, compreses i instruments, ja esterilitzats per l'autoclave, completen l'instalació de aquesta sala.

La ràpida i, segurament incompleta, descripció de la magnífica clínica operatoria amb que s'acaba de enriquir nostre Hospital, donarà una impresió de la provident generositat del Dr. Fàbregas, al qui Olot deu eterna gratitud. Nosaltres expressem la nostra sincera i fervent.

INICIATIVA LAUDABLE.—Alguns elements de nostra joventut han tingut la bona pensada d'organitzar per a el pròxim Carnaval una *estudiantina*. amb el fi de obtenir recursos per a contribuir a la realització de les obres que la Junta «La Caritat» va a empendre per a la instalació en l'Hospici dels serveis que li estan encomanats.

Es d'aplaudir la iniciativa, majorment perquè, segons tenim entés, les despeses que ocasioni l'*estudiantina* seràn pagades previament, de manera que la recaudació pública que s'obtingui passarà integrament a mans de «La Caritat.»

DE GOVERN MUNICIPAL.—Aquella *habilitat* vuitcentista, que consisteix en utilitzar l'equivoc—o sigui, la veritat aparent—per a desfer una afirmació concreta, te un fons de ingenuitat que la fa deliciosa. Suara un periòdic local, molt donat a valer-se de aquella habilitat, intentava negar evidencia a dues afirmacions nostres i, jugant candorosament l'equivoc, oposava a nostres paraules, tímides objeccions. Però com la veritat es sols sempre una, resulta que omiteix fets que tenim dret a suposar que han sigut presenciats per algú del periòdic a que'ns referim. Respecte a les tinencies, clara i terminant fou l'opinió que el regidor regionalista senyor Bretcha manifestà en hora oportuna i a ella ens hem d'atendre. Dit regidor, en aquella ocasió, reflexaba el criteri de la Lliga: d'aixó no cal duptar-ne un moment.

Respecte a l'altre assumpte es sobrerera la objecció, tota vegada que's reconegué que en *teoria* teniem tota la raó.

PERE AUBERT
Impressor — Olot

GLOSARI DE XENIVS

(1916 a 1914)

Se publica en fascicles setmanals,
contenint aproximadament un mes
de Glosari

Preus de subscripció:

El fascicle setmanal, 25 cèntims
Suscripció trimestral, 3 pessetes

S'admeten suscripcions a Barcelona
a casa J. Bartra Laborde
«Tallers Gràfics Montserrat»
Bilbao, 207

QVADERNS D'ESTVDI

Aquesta Revista formarà anual-
ment dos volums d'unes 400 pàgines
cada un. La publicació es farà cada
mes, llevat els de Juliol, Agost i
Setembre, en fascicles d'un mini-
mum de 80 pàgines.

Preu de subscripció anual 4 ptes.
Número solt, 50 cèntims

Venda i subscripció a Olot:
LLIBRERIA BONET
Carrer Major, n.º 3

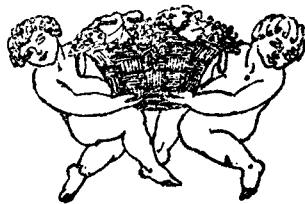
PIU ORRI

S. Esteve, 12

Camisería, Corbatería,
Genres de Punt

Grands assortits
a preus econòmics de
Llanes, Sedes i Cotons

Celler Olotí

Casa recomanada per a
vins de tota confiança

Olis, sabons i comestibles
de primera qualitat

Passeig de Blay (Firal), 52
(Davant del Teatre)

TONI-DIGESTOL BURGUET

RESTAURACIÓ DEL PAHIDOR

A base de ferments gástrics al estat natural, gcnolobus, condurango, cuassia simaruba menyanthus trifoliata i chelidonium majus. Remei excelent i comprovat per a curar les dispepsies, siguin o no d'origen nerviós, catarros gástrics, pesadesa, botiment, vértics del estómac, neurastenia gástrica, flatulencies, mal gust i mal olor de la boca. Amb el séu ús s'obtenen incomparables resultats en tota classe de gastralgies (mal de pahidor), calma rápidament el dolor perque ataca les causes del mal. No conté opi, morfina ni cocaína ni medicaments que puguin produir trastorns en l'organisme.

DIPÓSIT:

Laboratori i Oficina
de Farmacia de

Antón Bolós i Vayreda

Sant Rafel, 28
OLOT

FARMACIA I DROGUERÍA

JOAN CARDELÚS I FILLS

Agents exclussius per a Olot dels tant recomanats

PRODUCTES DE LA PERFUMERÍA GADALÚS

i de la **CREMA BELLA AURORA**

i per a la provincia del insuperable

CHAMPAGNE GEORGE MONTAGNE